

Πρώμοι γάμοι σε κοινότητες Ρομα και σχολική εγκατάλειψη/ αποτυχία

Αδαμοπούλου Χαραύλα, ΠΕ Παιδαγωγός, Κέντρο Κοινότητας- Παράρτημα Ρομά, Δήμος Ναυπακτίας
Υποψήφια Διδάκτωρ του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία
της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών

Μπάλιας Ευστάθιος, Καθηγητής του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία
της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Ρομά αποτελούν τη μεγαλύτερη μειονότητα στην Ευρώπη (Council of Europe, 2008:11), ο αριθμός της οποίας εκτιμάται στα 10- 12 εκατομμύρια (Council of Europe, 2013:3). Οι Ρομά ζουν στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη της ΕΕ, σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ελλείψης στέγασης, ανεργίας και κοινωνικού αποκλεισμού (Council of Europe, 2004:5). Οι πρώμοι γάμοι, γνωστοί και με τον όρο ως γάμοι παιδιών (child marriages) (Council of Europe, 2017:4), αποτελούν βασικό κομμάτι της πολιτισμικής ταυτότητας των Ρομά και ένα από τα εμπόδια της σχολικής τους φοίτησης. Το χαμηλό ποσοστό εκπαίδευσης τους, αποτελεί το πιο πιεστικό ζήτημα για τους Ρομά στην Ευρώπη, καθώς δημιουργεί εμπόδια στην αγορά εργασίας, στην υγεία και στην κοινωνική τους ένταξη (Council of Europe, 2005:4).

ΜΕΘΟΔΟΣ

Στόχο της παρούσας εργασίας αποτελεί η βιβλιογραφική έρευνα των επίσημων κειμένων της επίσημης ιστοσελίδας του Συμβουλίου της Ευρώπης (https://www.coe.int/t/dg4/education/roma/default_en.asp), όπως αυτά αντλούνται από την Ιστοσελίδα του Οργανισμού, για τη σύνδεση των πρώμων γάμων σε κοινότητες Ρομά, ως έναν από τους παράγοντες της σχολικής διαρροής ή της σχολικής εγκατάλειψης των παιδιών Ρομά και επομένως μη ολοκλήρωσης της βασικής τους εκπαίδευσης στα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι πρώμοι γάμοι σε κοινότητες Ρομά ωθούν τα παιδιά Ρομά να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις της οικογενειακής ζωής νωρίς, με αποτέλεσμα η εκπαίδευσή τους να διακόπτεται (Council of Europe, 2015:21) και να μην ολοκληρώνεται από την Πρωτοβάθμια ακόμη εκπαίδευση (Council of Europe, 2003:3). Οι πρώμοι γάμοι σε κοινότητες Ρομά, σε συνδυασμό με την ακραία φτώχεια, την κοινωνική απομόνωση, τα κοινωνικά στερεότυπα την άγνοια της κυρίαρχης γλώσσας εγκατάστασης, λειτουργούν ανασταλτικά για τη συνέχιση της σχολικής παρακολούθησης των παιδιών Ρομά στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Council of Europe, 2003:3), αλλά και τη μετέπειτα διεκδίκηση του δικαιώματος πρόσβασης τους στην ανώτατη εκπαίδευση άρα και της εύρεσης εργασίας.

ΣΚΟΠΟΣ

Η βιβλιογραφική έρευνα της σύνδεσης των πρώμων γάμων σε κοινότητες Ρομά με τη σχολική εγκατάλειψη, ως έναν από τους παράγοντες που καθορίζουν τη σχολική φοίτηση των παιδιών Ρομά

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό περιβάλλον των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί η εξισορρόπηση των ιδιαίτερων αναγκών διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων και συγκεκριμένα των αξιών και των παραδόσεών τους, και της μετέπειτα κοινωνικής ενσωμάτωσής τους μέσα από την εκπαίδευση. Ο πολιτισμός μειονοτικών ομάδων όπως ο πολιτισμός των Ρομά, δεν πρέπει να λαμβάνεται ως στοιχείο παθολογίας (UNESCO & Council of Europe, 2007:7). Εκπαιδευτικές πολιτικές και πρακτικές με καινοτόμο χαρακτήρα και με εφόδια τα σεβασμό, την αποδοχή και τη διατήρηση της πολιτισμικής και εθνικής ταυτότητας των Ρομά (Council of Europe, 2005:3), στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση έως και την πρόσβαση τους στην ανώτατη εκπαίδευση, θα συμβάλλουν στη συνεχή και αδιάλειπτη φοίτησή τους στο σχολείο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Council of Europe (2013). The Council of Europe protecting the rights of Roma. Retrieved 13/08/2022 in: <https://edoc.coe.int/en/roma-and-travellers/5976-pdf-the-council-of-europe-protecting-the-rights-of-roma-.html>.
2. Council of Europe (2009). Education of Roma Children in Europe. Guide for Roma schools' mediators/assistants. Retrieved 13/08/2022 in: https://www.coe.int/t/dg4/education/roma/Source/Guide_EN.PDF.
3. Council of Europe (2005). Education of Roma children in Europe Roma Cultural Route. DGIV/EDU/ ROM (2004) 8. Council of Europe Publishing. Retrieved 13/08/2022 in: <https://rm.coe.int/education-of-roma-children-in-europe-texts-and-activities-of-the-council/16808b3dff>.
4. Council of Europe (2006). Education of Roma children in Europe - Official texts and Reference framework for educational policies in favor of Roma, Sinti and Travellers. Implementation of Recommendation (2000) 4 on the education of Roma/Gypsy children in Europe. Council of Europe Publishing. Retrieved 13/08/2022 in: <https://rm.coe.int/education-of-roma-children-in-europe-texts-and-activities-of-the-council/16808b3dff>.
5. UNESCO & Council of Europe (2007). Towards quality education for Roma children: transition from early childhood to primary education" Audit of Pre-school provision. DGIV/EDU/ ROM (2007)4. Briefing paper for the Experts' UNESCO/ Council of Europe Meeting, UNESCO, Paris 10th - 11th September 2007. Retrieved 13/08/2022 in: https://www.coe.int/t/dg4/education/roma/Source/Audit-Pre-schoolProvision_EN.pdf.